

Bogården

Härledningen till namnet är oviss möjligen har här varit en fåbodvall som i Arbrå egentligen kallas ”bovall”. Vistandet å bovallen omnämndes som att vara i boerna när någon gång en utflyttning skett och bovallen blivit bebyggd av någon hemmansåbo kan denna gård ha kallats bogården. Men om så tillgåtts har det antagligen varit långt tillbaka i tiden

I 1615 års jordebok är byn upptagen som byalag med tre åboar. De tre åboar som upptogs i denna jordebok voro hustru Gunborgh, Per Nilsson och Göran Persson de två senare namnen återfinns i 1626 års jordebok men i stället för hustru Gunborgh förekommer då namnet Oluff Person. Byns namn skrevs då Bodegården vilken skriftform tyckes kunna stödja den ovan angivna hypotesen om namnets uppkomst.

En annan förklaring till byns namn kan också givas uti namnet kan ingå det gamla namnsnamnet Bo som kan ha burits av den man som börjat bebyggelsen där. Bogårdmur är på vissa håll benämning omhägnad kring ett område för visst ändamål. Kyrkogårdarnas stenomhägnader kallades så men några lämningar efter sådan kringhägnad är icke kända. Dock har sagts att stensamlingar som trots vara lämningar efter stenkummel (gravar) skola funnits där men kanske har det endast varit odlingar uppbruten och sammanförd sten.

Ett par av gårdarna kallas Lokene de ligger något bortom de övriga av byns gårdar där landsvägen övergår Dalån namnet torde komma av loke = vattensamling.

I Bogården anlade av början 1850-talet en smedja och en ny folkskola efter den nya folkskolestadgan. (se separata berättelser)

Längre tillbaka i tiden utgordes byn av tre hemmansnummer. I 1796 års jordebok upptages dock fyra hemman i byn. År 1862 ödelades de tre ursprungliga hemmanens gårdar av en förhärjande eldsvåda.

Hemmanen äro:

No 1 Ersk-Hans

Nr 2 Mårten-Hans (Bortigården)

Nr 3 Ol-Hans Efter branden 1862 utflyttades gården upp emot Dalån och sub 3 Lars-Hans

Nr 4 Lokena Utbrytning från det gamla Nr 1. Den ligger öster om de övriga hemmansgårdarna borta vid Dalån men intill landsvägen mot Nordsjö. Hemmanet är delat och där finnes nu två gårdar No 1 och Sub 1.

Källa E.G. Wängelins byar